Gemeente Rotterdam

Analyse batenoptimalisatie lokale belastingen/heffingen

Van
[redacted]coördinatie)

Datum
18 maart 2022

Cluster
Concern Auditing Middelen en Control

Afdeling
B&B

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Afvalstoffenheffing	8
3.	Rioolheffing	12
4.	Onroerendezaakbelasting - woningen	14
5.	Onroerendezaakbelasting – niet woningen	17
6.	Precariobelasting	19
7.	Reclamebelasting	21
8.	Logiesbelasting	23
9.	Parkeren	25
10.	Leges Ontheffing Milieuzone	30
11.	Leges Omgevingsvergunning	31
12.	Leges Cremeren en Begraven	33
13.	Leges Evenementenvergunning	34
14.	Leges Gebruik weg	36
15.	Leges Markten	37
16.	Leges Publiekszaken	38
17.	Nieuw: Hondenbelasting	40
18.	Nieuw: Forensenbelasting	42
19.	Nieuw: Cruisebelasting	44

1. Inleiding

Deze analyse is een onderdeel van het traject Bestuurswissel (de voorbereiding op een nieuw bestuur als uitkomst van de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022). Het doel van deze analyse is om tijdens de formatie de politiek te kunnen informeren over de scenario's die mogelijk zijn om de inkomsten van lokale belastingen/heffingen te vergroten.

Na de jaarlijkse uitkeringen van het rijk en de medeoverheden (algemene en specifieke uitkeringen uit het Gemeentefonds en de BUIG) zijn de opbrengsten uit lokale heffingen de grootste structurele baten (inkomsten) voor de gemeente. Onderstaande tabel maakt dit inzichtelijk:

Opbouw baten (selectie grootste posten) in mln	**2022**	**2025**
Bijdragen rijk en medeoverheden	€ 2.687	€ 2.569
Opbrengsten heffing lokale lasten (belastingen en bestemmingsheffingen)	€ 654	€ 663
Overige opbrengsten leveringen derden (w.o. erfpacht, grondexploitaties)	€ 411	€ 328
Dividenden en financiering	€ 89	€ 99

De gemeente heeft weinig invloed op de bijdragen van rijk etc., terwijl die invloed er voor een groot deel wel is bij lokale heffingen. Weliswaar bepaalt de rijksoverheid welke lokale heffingen door gemeenten worden geheven (elke heffing vereist een wettelijke grondslag); toch bestaat er een belangrijke mate van lokale beleidsvrijheid. Zo besluit de raad tot:

- het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting;
- vaststelling van de belastingverordening;
- de heffingsmaatstaven;
- de verdeling van belastingdruk over bijvoorbeeld burgers en bedrijven;
- eventuele vrijstellingen;
- de wijze van kostentoerekening aan tarieven;
- de hoogte van de tarieven;
- de totale opbrengst van belastingen;
- de mate van kostendekkendheid van tarieven

Aan het begin van elke nieuwe bestuursperiode liggen deze vragen opnieuw voor. Zo ook nu. De eerste zes van bovengenoemde vrijheden worden aan het begin van een nieuwe bestuursperiode in principe voor de gehele aankomende bestuursperiode vastgelegd in een kadernota Lokale lasten; tot de laatste drie van genoemde vrijheden wordt jaarlijks steeds opnieuw besloten bij vaststelling van de belastingverordeningen als onderdeel van het begrotingsproces.

In deze notitie staat de vraag centraal welke (on-)mogelijkheden zijn er om de baten uit lokale heffingen (verder) te optimaliseren? Daarbij wordt niet alleen stil gestaan wat een verhoging van een tarief financieel oplevert, maar wordt ook gekeken naar de fiscale, beleidsmatige en administratieve gevolgen van een batenoptimalisatie en voor onze rangorde in hoogte van lokale belastingdruk. In hoeverre een verhoging ook wenselijk is, is natuurlijk een politiek-bestuurlijke vraag. In deze notitie is bewust niet ingegaan op politieke haalbaarheid.

Soorten
Lokale lasten bestaan uit twee hoofdcategorieën: de algemene belastingsoorten en de bestemmingsheffingen (retributies, leges, heffingen en rechten). Bij een belasting mag de gemeente zelf bepalen waarvoor ze de opbrengst gebruiken (bijv. OZB-belasting).

Lokale belastingen Begrote opbrengsten in mln	**2021**	**2022**
OZB	€ 261	€ 271
Parkeerbelasting	€ 85	€ 108
Logiesbelasting	€ 7	€ 11
Reclame- en precariobelasting	€ 25	€ 12

Bij een heffing mag de gemeente alleen de kosten die zij maakt voor de uitvoering van een bepaalde taak doorberekenen, de opbrengsten mogen dus niet voor iets anders worden ingezet (bijv. rioolheffing). De gemeente mag maximaal een tarief hanteren dat 100% kostendekkend is: in de begroting mogen de baten hiervoor niet hoger zijn dan de lasten. Als de opbrengsten minder dan kostendekkend zijn, zullen de lasten uit andere inkomsten worden betaald (algemene middelen).

Een leges is een bedrag dat betaald wordt voor een direct product of dienst (bijv. verstrekken paspoort). De Algemene Legesverordening omvat een veelheid van verschillende gemeentelijke producten en diensten.

Kostendekkendheid
De algemene lijn is dat de jaarlijkse tarieven met maximaal CPI (Consumenten Prijs Index) worden verhoogd. Een interne spelregel is dat bij (nagenoeg) maximaal kostendekkende tarieven het de sterke aanbeveling verdient een veiligheidsmarge aan te houden van minimaal 2%. Dus maximaal een kostendekkendheid van 98%. Als je over de 100% schiet is het namelijk een mogelijkheid dat de belastingrechter bij een beroepszaak een onverbindend verklaring afgeeft: de gemeente heeft dan geen heffingsgrond meer. Dit is niet alleen een grote financiële strop; het betekend ook een bestuurlijk, beleidsmatig, juridisch als administratief nadeel. Om die reden geldt dat als de kostendekkendheid in jaar t reeds 98% of meer is, de tarieven voor jaar t+1 niet worden verhoogd.

Een aantal heffingen zijn al 100% kostendekkend. Deze zijn dus niet meegenomen in deze analyse omdat deze analyse zich richt op het vergroten van baten. Het gaat hierbij om:

- Leges Stadsarchief (dit op grond van wettelijke bepalingen).
- Bedrijfsreinigingsrecht
- Leges Leidingen

Bij de bepaling van de kostendekkendheid is het uitgangspunt dat toetsing op verordeningenniveau plaatsvindt, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen tarieven. Hierdoor is zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Zo kunnen bepaalde activiteiten binnen eenzelfde verordening om bestuurlijke en beleidsmatige redenen minder, terwijl andere activiteiten binnen dezelfde verordening meer dan kostendekkend gemaakt worden. Als voorbeeld hiervan de tarieven aanvraag bouwvergunningen. Om de leges voor aanvraag van vergunningen voor plannen met en relatief lage bouwsom haalbaar en betaalbaar te houden, is tot nu toe in Rotterdam bestuurlijk gekozen voor kruissubsidiëring tussen de grote en de kleine bouwplannen. Het loslaten van deze kruissubsidiëring zou tot onaanvaardbaar hoge tarieven voor de kleine bouwplannen leiden.

Het is dus niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen. Kruissubsidiëring tussen verordeningen is wettelijk niet toegestaan.

Verruimen belastinggebied
Reeds enkele jaren loopt een discussie tussen Rijk en VNG over het verruimen van lokaal belastinggebied. Deze discussie wordt steeds afgebroken en doorgeschoven naar een volgend kabinet. Daarbij lijkt de discussie niet zozeer te gaan over het al dan niet versterken van de lokale democratie door verruiming van de lokale belastingautonomie, maar eerder over de wijze waarop gemeenten een grotere financiële buffer kunnen verkrijgen om de oplopende risico's verbonden aan de kosten van decentralisatie van taken, beter te kunnen beheersen. De inzet van het Rijk is hierbij een beperkte verruiming van het lokale belastinggebied; de inzet van de VNG een noodzakelijke verruiming van de algemene uitkering aan gemeenten. In het coalitieakkoord is hierover de volgende passage opgenomen:
"Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de OZB en MRB (motorrijtuigenbelasting) in de beschouwing betrokken. In de huidige kabinetsperiode zal de financiering van de medeoverheden grotendeels worden vormgegeven via de accres systematiek."
Op dit moment is het onduidelijk hoe deze passage uitgewerkt gaat worden. Met ingang van 2025 vallen de belastinginkomsten van de provincies grotendeels weg als de motorrijtuigenbelasting wordt afgeschaft. Afgelopen zomer is onderzocht hoe de provincies gecompenseerd zouden moeten worden; daarbij is nadrukkelijk gekeken naar OZB naar provincies ten koste van gemeenten. In het coalitieakkoord wordt verder gesproken over hervorming, vereenvoudiging en verlaging van het rijksbelastingstelsel. In het verleden is een verruiming van het lokaal belastinggebied gepaard gegaan met een verlaging van rijksbelastingen op arbeid, die weer resulteerde in een verlaging van de uitkering gemeentefonds. Gelet op de sociaaleconomische situatie van de gemiddelde Rotterdammer is zo'n soort schuif nadelig voor de gemeente Rotterdam.

Relatieve gemeentelijke woonlastendruk 2022
Belangrijk bestuurlijke kengetal is de ontwikkeling van de gemeentelijke woonlasten: de som van afvalstoffenheffing (ASH), rioolheffing (RIO) en gemiddelde OZB-aanslag eigenaar/bewoner. In voortgaande bestuursperioden zijn duidelijke beleidsuitgangspunten geformuleerd ten aanzien van de ontwikkeling van de hoogte van de gemeentelijke woonlasten (in hoeverre en onder welke voorwaarden het bestuur haar inwoners wil belasten om bepaalde voorzieningen in de stad financieel mogelijk te maken).

In 2022 stegen de gemeentelijke woonlasten in Rotterdam - afhankelijk van grootte van het huishouden - met gemiddeld 2,6% (inclusief de CPI-trend van 1,8%) ten opzichte van 2021.

Gemeentelijke woonlasten – Eenpersoonshuishouden	2021	2022	Verschil €	Verschil %
OZB aanslag	190,21	193,57	3,36	1,77%
Rioolheffing	225,70	235,90	10,20	4,52%
Afvalstoffenheffing	290,80	296,00	5,20	1,79%
Totaal	**706,71**	**725,47**	**18,7**	**2,65%**

Gemeentelijke woonlasten – Tweepersoonshuishouden	2021	2022	Verschil €	Verschil %
OZB aanslag	190,21	193,57	3,36	1,77%
Rioolheffing	225,70	235,90	10,20	4,52%
Afvalstoffenheffing	348,30	354,60	6,30	1,81%
Totaal	**764,21**	**784,07**	**19,86**	**2,60%**

Gemeentelijke woonlasten – Meerpersoonshuishouden (>2)	2021	2022	Verschil €	Verschil %
OZB aanslag	190,21	193,57	3,36	1,77%
Rioolheffing	225,70	235,90	10,20	4,52%
Afvalstoffenheffing	377,10	383,90	6,80	1,80%
Totaal	**764,21**	**813,37**	**20,36**	**2,57%**

Alleen de eigenaar/bewoners krijgen in Rotterdam een gecombineerde aanslag OZB, afvalstoffen- en rioolheffing opgelegd. Dit is ongeveer 30% van alle Rotterdamse huishoudens. De overige 70% van de huishoudens is huurder en krijgt alleen een aanslag afvalstoffenheffing opgelegd. Voor afvalstoffenheffing (en uitsluitend voor deze gemeentelijke heffing) kan kwijtschelding worden verleend. Voor 2022 bedraagt het kwijtscheldingspercentage maximaal 76,5%. Door terugdraaien van de intensiveringen van het huidig college wordt dit percentage vanaf 2025 50% (percentage kwijtschelding 2018).

Een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten 2022 met die van de overige 4 grootste en die van gemiddeld grootste 40 gemeenten laat het volgende beeld van de relatieve gemeentelijke woonlastendruk 2022 in Rotterdam (voor een meerpersoonshuishouden, eigen woningbezit) zien:

Gemeente	OZB	ASH	RIO	Totaal woonlasten	Verschil tov 2021
Rotterdam	260	384	236	880	2,5%
Amsterdam	251	441	153	844	3,1%
Den Haag	207	385	155	747	4,7%
Utrecht	375	356	228	957	6,9%
Gemiddelde G40	347	342	186	876	2,9%

Bron: COELO –Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2022
De hoogte van gemiddelde OZB-aanslag wijkt in bovenstaande tabel af met de wijze van de wijze van berekenen door de gemeente (in de drie tabellen hierboven) omdat COELO deze corrigeert met de waardeontwikkelingen van woningen. En COELO rekent met gemiddelde WOZ-waarde van alle koopwoningen, in Rotterdam gaan wij uit van een gemiddelde WOZ-waarde van alle huur- en koopwoningen. De percentuele stijging t.o.v. 2021 wijkt overigens niet af (2,5%).

Scope notitie
Centraal staan in deze notitie de (on-)mogelijkheden tot verdere batenoptimalisatie van een groot aantal lokale lasten die in Rotterdam reeds geheven worden en een beperkt aantal die nu niet - geheven wordt. Een aantal lokale lasten zijn in deze analyse niet uitgewerkt omdat de opbrengsten hiervan gering zijn o.a. de woon-, horeca-, taxi-parkeervergunningen, ligplaats woonboten. Daarnaast zijn planbaten en baatbelasting niet uitgewerkt in deze analyse: deze onderwerpen worden nader uitgewerkt in de Bestuursopdracht Financiële Sturing SO.

Per heffing, belasting en leges zijn scenario's uitgewerkt. In principe zijn er drie manieren om de inkomsten te vergroten:

- Het verhogen van de kostendekkendheid;
- Het procentueel verhogen van de tarieven;
- Het aanpassen van de heffingsgrondslag.

Per onderwerp is gekeken welke van de drie genoemde manieren logisch is om de inkomsten te vergroten.

Let op: De uitgewerkte scenario's zijn (binnen een belasting/heffing/leges soort) over het algemeen niet op te tellen.

2. Afvalstoffenheffing

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Afvalstoffenheffing

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de inzameling van het afval van huishoudens. Met de afvalstoffenheffing (ASH) kunnen gemeenten de inzameling van het huishoudelijk afval bekostigen. De gemeente hoeft niet zelf het afval op te halen, maar kan ook een particulier bedrijf inschakelen of samen met andere gemeenten een gemeenschappelijk afvalbedrijf het afval laten ophalen. Rotterdam haalt haar afval zelf op (Directie Stadsbeheer), de afvalverwerking wordt door een derde partij gedaan (bijvoorbeeld AVR).
Rotterdam hanteert 3 tarieven op basis gezinsgrootte: hoe groter de gezinsgrootte, hoe meer afvalaanbod, hoe hoger het tarief. Elk huishouden wordt in principe aangeslagen voor deze heffing. Na aanvraag kan op grond van een inkomens- en vermogenstoets gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend.

Scenario's

A. Toerekening niet-toegerekende lasten (met name kwijtschelding en afvalstoffenbelasting).
B. Als A maar dan met 95% kostendekkendheid.
C. Scenario A + toerekening kosten straatreiniging verhogen van 25% naar 1/3 deel van de totale kosten straatreiniging.
D. Als C maar dan met 95% kostendekkendheid.

Toelichting scenario's

Bij de begrotingsbehandeling voor het tarief 2022 is de keuze gemaakt om het tarief met de CPI (indexatie) te verhogen. Deze beperkte verhoging is niet voldoende om de hogere kosten voor het inzamelen van afval te dekken. Deze hogere kosten hebben gedeeltelijk te maken met de gestegen hoeveelheden afval sinds het uitbreken van de corona crisis (meer online bestellingen, meer thuis werken, klussen in huis etc). Het college heeft ervoor gekozen om de extra benodigde € 4,4 mln voor 2022 eenmalig vrij te maken uit de algemene middelen. Omdat dit extra budget voor 1 jaar is vrijgemaakt zal er voor het tarief 2023 e.v. een tariefstijging nodig zijn om de totale kosten voor inzameling te dekken. Het college heeft de afdeling inzameling daarvoor de volgende opdracht meegegeven: *"Voor de jaren 2023 en verder wordt opdracht gegeven het knelpunt nader uit te werken en te actualiseren, deze analyse is beschikbaar voor de formatieonderhandelingen in 2022."*

De opdracht vanuit het college om het huidige tekort voor inzameling verder uit te werken voor de formatieonderhandelingen geeft aan hoe lastig het gesprek over het verhogen van het tarief ASH (telkens) is. Tegelijkertijd is de kostendekkendheid van het tarief ASH laag. De draaiknoppen onder A en B zijn daarom ook van toepassing. Onderstaand een indicatie van de omvang van draaiknoppen:
<u>Scenario A:</u>

- Op dit moment worden de kosten voor kwijtschelding (jaarlijks circa € 6,5 mln) niet meegerekend in het tarief van de ASH. Hiervoor wordt nu een apart bedrag gereserveerd onder armoedebestrijding. Het voorstel is om deze kosten toe te rekenen aan de tarieven van de ASH.
- De afvalstoffenbelasting is een rijksbelasting op het verbranden van (rest)afval. Door het verhogen van de afvalstoffenbelasting wordt het scheiden van afval gestimuleerd. Het oude

tarief van de afvalstoffenbelasting – totaal circa € 3 mln – wordt nog niet toegerekend aan het tarief. Per 1 januari 2019 is het tarief van de afvalstoffenbelasting flink verhoogd, deze verhoging wordt wel toegerekend aan het tarief.

Scenario B:

De kostendekkendheid van het tarief 2022 is op dit moment 83%. De totale opbrengsten van de ASH zijn geraamd op € 101 mln in 2022. Met een vereenvoudigde weergave kan als uitgangspunt genomen worden dat het verhogen van de kostendekkendheid van het tarief met 1% ook € 1 mln meer opbrengsten oplevert, en € 3,40 aan stijging van het jaartarief tot gevolg heeft (dit kan enigszins verschillen per huishouden). Het verhogen van de kostendekkendheid naar 95% levert daarmee € 12 mln extra baten op.

Scenario C:

Op dit moment worden de kosten voor straatreiniging voor 25% meegerekend in het tarief ASH. Dit kan verhoogd worden naar 33%. Hierdoor kunnen € 3,6 mln extra kosten worden toegerekend. Scenario A leidt tot 13mln meer kosten, het totaal komt daarmee op €16,6 mln aan extra toegerekenbare lasten. De kostendekkendheid stijgt daarmee van 83% met 16% is 99% (met het verhogen van het percentage kosten straatreiniging wordt de totale som toerekenbare kosten verhoogd waardoor de rekenregel van 1% hogere kostendekkendheid per €1mln meer lasten niet helemaal opgaat, desondanks hier toch aangehouden).

Scenario D:

Omdat de kostendekkendheid bij scenario C > 95% is, is scenario D gelijk aan scenario B.

Budget kwijtschelding

Op basis van een inkomens- en vermogenstoets kan gedeeltelijke kwijtschelding van het ASH tarief worden aangevraagd. In de huidige collegeperiode wordt 76,5% van het ASH tarief kwijtgescholden. Vanwege het terugdraaien van de intensivering op de kwijtschelding na afloop van de huidige collegeperiode daalt dit percentage vanaf 2023 naar 50%. Bovenstaande scenario's betreffen de periode vanaf 2023, daarom is er rekening gehouden met het lagere percentage kwijtschelding. In de huidige collegeperiode zijn de kwijtscheldingslasten € 10 mln, er is in de scenario's (A en B) rekening gehouden met circa € 6,5 mln.

Als het tarief van de ASH wordt verhoogd stijgt daarmee ook het bedrag dat per huishouden wordt kwijtgescholden. Een gedeelte van de extra baten welke met een hoger tarief worden ontvangen zal daarom weglekken naar de hogere kwijtscheldingslasten bij armoedebestrijding.

Gedifferentieerde tarieven

We werken sinds 2019 met 3 gedifferentieerde tarieven, waarbij de gedachte is dat een groter huishouden ook gemiddeld meer afval produceert. De afvalstoffenheffing bestaat uit vaste kosten en variabele kosten. Voor alle huishoudens zijn de vaste kosten gelijkgesteld. Het verschil in de tarieven komt voort uit de variabele kosten. Er wordt met de differentiatie vanuit gegaan dat een 2-persoons huishouden 1,5 keer en een 3-persoons huishouden 1,75 keer zoveel afval produceert in vergelijking met een 1-persoons huishouden.

NB. Scenario Diftar

Diftar is een systeem voor de inzameling van afval waarbij per huishouden geregistreerd wordt hoeveel en wat voor soort afval wordt aangeboden: Hoe meer restafval en ander slecht herbruikbaar afval een burger aanbiedt, hoe hoger de afvalstoffenheffing zal zijn. Dit scenario is nu niet uitgewerkt:

1) vraagt een grote meerjarige investering welke ook tijd kost, alle containers moeten aangepast worden – in deze begrotingsperiode zal dit geen meeropbrengsten opleveren.

2) door het afsluiten van de containers krijg je te maken met nadelige bijeffecten, zoals plaatsing afval naast de container, dumping en verplaatsingseffect naar randgemeenten.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
Huidig tekort*	-4.400	-4.400	-4.400	-4.400
A. Toerekening niet-toegerekende lasten**	9.500	9.500	9.500	9.500
B. A met 95% kostendekkendheid**	12.000	12.000	12.000	12.000
C. A + toerekening kosten straatreiniging**	16.600	16.600	16.600	16.600
D. C met 95% kostendekkendheid**	12.000	12.000	12.000	12.000

* Voor dit tekort loopt momenteel een aparte uitwerking.
** De opgenomen bedragen zijn exclusief het effect van de hogere kwijtscheldingslasten

Effect scenario's kostendekkendheid

Op dit moment is de kostendekkendheid 83%.

Scenario's	Nieuw tarief
A. Toerekening niet-toegerekende lasten	92%
B. A met 95% kostendekkendheid	95%
C. A + toerekening kosten straatreiniging	99%
D. C met 95% kostendekkendheid	95%

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Stijging tarief	% stijging
A. Toerekening niet-toegerekende lasten	+ € 32,60	ca. 9%
B. A met 95% kostendekkendheid	+ € 40,80	ca. 12%
C. A + toerekening kosten straatreiniging	+ € 56,44	ca. 16,5%
D. C met 95% kostendekkendheid	+ € 40,80	ca. 12%

Bovenstaande tabel is enkel ter indicatie. Vanwege de gedifferentieerde tarieven valt het tarief anders uit per huishouden (1per, 2pers of > 2pers). De indicatie van het % stijging is gebaseerd op het huidige 2persoons tarief.

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	Rotterdam	Amsterdam	DH	Utrecht
1-persoons	296	331	313	304
2-persoons	355	441	352	354
> 2-persoons	384	441	386	354

Stijging 2022 tov 2019

	Rotterdam	Amsterdam	DH	Utrecht
1-persoons	8%	20%	34%	41%
2-persoons	9%	20%	34%	33%
> 2-persoons	10%	20%	34%	33%

Overige effecten/consequenties
In het collegeprogramma “Nieuwe energie voor Rotterdam” is opgenomen dat “Er geen nieuwe beleidsmaatregelen genomen worden die zorgen voor een stijging van de gemeentelijke woonlasten (afvalstoffenheffing, rioolheffing en OZB)”. Ondanks dat deze tekst ruimte laat voor tariefstijgingen vanwege andere oorzaken was het gelijk houden van de woonlasten wel het politieke uitgangspunt voor de afgelopen collegeperiode. De stijging van de afvalstoffenbelasting is wel doorgevoerd in het tarief (tarief 2020). Uit de tariefsontwikkeling van de G4 steden blijkt een groot verschil in stijging van de tarieven over de afgelopen jaren. Ondanks een aantal gezamenlijke componenten (prijsontwikkelingen in verwerkingskosten, stijging afvalstoffenbelasting) is het verhaal achter de cijfers per stad verschillend, zo wordt de stijging bij Amsterdam veroorzaakt door het streven naar kostendekkendheid. Duidelijk wordt wel dat de kostenontwikkeling deze stijging noodzakelijk maakt, waarbij in Rotterdam strikt op het gelijk houden van de woonlasten werd gestuurd. Zonder de algemene middelen – net als in 2022 – aan te spreken is dit geen haalbare uitgangspositie meer voor de komende jaren. Van oorsprong hebben we in Rotterdam in vergelijking met andere steden een hoog tarief, met name veroorzaakt door de hoge verwerkingskosten van het afval met AVR. Door de tariefsontwikkelingen in het gehele land is het Rotterdamse tarief ondertussen ingehaald door andere steden en van deze twijfelachtige koppositie geen sprake meer.

3. Rioolheffing

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Rioolheffing

De rioolheffing is een directe belasting ter dekking van die kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en,
- de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Scenario's

A. Kostendekkendheid naar 98%
De bijdrage vanuit de algemene middelen loopt van € 4,9 mln in 2023 tot € 3,3 mln in 2026. Dit gaat gepaard met een dekkingspercentage van het tarief van 94,5% in 2023 tot 96,5% in 2026. Indien het dekkingspercentage wordt verhoogd naar 98%, komt de extra stijging van het tarief per aansluiting voor een woning neer op € 9,30 in 2023 aflopend naar € 3,80 in 2026.

B. Rioolheffing gebruiken als dekking voor klimaatadaptieve maatregelen (Weerwoord).
Er is geen budget vanaf 2023 voor het programma Weerwoord, wat bestaat uit maatregelen ter voorkoming van wateroverlast bij extreem weer. Er is noodzaak om dit programma te continueren. Tot nu toe kwam het budget hiervoor uit de algemene middelen. Echter, een deel van de maatregelen uit dit programma zijn toe te rekenen aan de rioolheffing. Uiteraard zou hierdoor de rioolheffing moeten stijgen. Welk budget er jaarlijks nodig is voor het programma en welk deel hiervan aan de rioolheffing toerekenbaar zou zijn, is nog niet exact duidelijk. Verwachting is dat hier begin 2022 meer duidelijkheid over is.

Qua effect voor de rioolheffing kunnen onderstaande regels worden gehanteerd:

- Voor elke extra mln benodigd exploitatiebudget stijgt de rioolheffing met € 2,76 per aansluiting per jaar.
- Voor elke extra mln benodigd investeringsbudget stijgt de rioolheffing met € 0,14 per aansluiting per jaar.

Uitgaande van continuering van het investeringsbudget van € 9,36 mln zoals dat voor 2021 was toegekend en een mogelijkheid tot volledige toerekening aan de rioolheffing, betekent dit een jaarlijks extra stijging het tarief van €1,30 per aansluiting. (Voor uitvoering programma is zowel investerings- als exploitatiebudget nodig).

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Kostendekkendheid 98%	3.100	3.400	1.500	1.500
B. Kosten Weerwoord opnemen in tarief*	0	500	900	1.400

* Ter voorbeeld: jaarlijks € 9,36 mln investering. Reeks betreft kapitaalslasten

Effect scenario's kostendekkendheid

Op dit moment is de kostendekkendheid 94,5%. Bij scenario A. zou deze stijgen naar 98%. Bij scenario B. stijgt de kostendekkendheid niet, omdat er meer kosten aan het tarief toegerekend worden.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Kostendekkendheid 98%	2023: € 241,90 2024: € 247,90 2025: € 253,90 2026: € 259,90	2023: € 251,20 2024: € 252,10 2025: € 257,70 2026: € 263,70	3,8% 1,7% 1,5% 1,5%
B Kosten Weerwoord opnemen in tarief	2023: € 241,90 2024: € 247,90 2025: € 253,90 2026: € 259,90	2023: € 241,90 2024: € 249,20 2025: € 256,40 2026: € 263,70	0,0% 0,5% 1,0% 1,5%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	
Rotterdam	€ 236
Amsterdam	€ 153
Den Haag	€ 155
Utrecht	€ 228
Gem. G40	€ 186

Overige effecten/consequenties

Tarief ontwikkeling vastgelegd in GRP5 (Gemeentelijke Rioleringsplan 2021-2025). Het Tarief 2022 is inmiddels al vastgesteld en bedraagt €235,90.
Afspraken in GRP5:

- In de periode GRP5 (2021-2025) bedraagt de jaarlijkse tariefstijging 6 euro + indexatie.
- Tarief rioolheffing bedraagt aan het eind van de GRP periode, 2025 € 259,9 (prijspeil 2022, dus exclusief indexatie)
- De jaarlijkse stijging van 6 euro per jaar wordt aangehouden tot 2028. Dan wordt het maximale tarief gehaald van € 272,55 (prijspeil 2022) (exclusief CPI). In de periode 2028 t/m 2033 blijft het tarief gelijk. Vanaf 2034 als de lening is afgelost kan het tarief weer licht dalen (exclusief CPI). Als alles is afgelost, kan het tarief weer dalen (exclusief CPI). Dat is naar verwachting omstreeks 2034.

4. Onroerendezaakbelasting - woningen

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

OZB-woningen

Drie groepen krijgen jaarlijks een aanslag onroerendezaakbelasting (OZB):
1. eigenaren van woningen;
2. gebruikers van niet-woningen;
3. eigenaren van niet-woningen.

Gebruikers van woningen - bijvoorbeeld huurders - krijgen geen aanslag OZB.
Voor iedere groep geldt een eigen tarief. De aanslag OZB wordt bepaald op een vastgesteld % van de WOZ-waarde van een woning of niet-woning. De wet maakt een differentiatie binnen eenzelfde tariefgroep niet mogelijk. Hierdoor is het wettelijk niet toegestaan om verschillende OZB-tarieven voor woningen met een verschillend energielabel, of bijvoorbeeld grote industriële objecten te hanteren.

De gemeente bepaalt jaarlijks een nieuwe WOZ-waarde van de woning of niet-woning. Peildatum voor belastingjaar t is 1 januari van het jaar t -1. Daarmee wordt als het ware een jaar teruggekeken. De waarde van een woning wordt met modelmatige berekeningen bepaald. De waardebepaling voor de Wet WOZ is een wettelijke taak van de gemeente.

Scenario's

De OZB-opbrengsten zijn de uitkomst van de rekensom: totale waarde onroerend goed x tarief. Omdat de waarde van het onroerend goed een autonoom gegeven is dat jaarlijks via taxatie wordt bepaald, terwijl de opbrengsten voor ieder begrotingsjaar taakstellend worden vastgesteld door de raad, is de hoogte van de OZB-tarieven hiervan de rekenkundige afgeleide.

Huidige uitganspunten OZB-woningen:
- De opbrengst uit de onroerendezaakbelasting wordt alleen geïndexeerd en niet verhoogd.
- Areaaluitbreiding zorgt voor extra OZB-inkomsten.
- Er worden geen nieuwe beleidsmaatregelen genomen die zorgen voor een stijging van de woonlasten (afvalstoffenheffing, rioolheffing en OZB), exclusief mogelijk private financiële consequenties van de energietransitie.

<u>Scenario's:</u>

A. De areaaluitbreiding wordt nu alleen jaarlijks verwerkt in de begroting. Dit scenario houdt in dat we de areaaluitbreiding meerjarig op nemen in de begroting. Uitgangspunten:
   - tarief wordt alleen geïndexeerd.
   - waardeontwikkeling gelijk aan 0%
B. Bij een verwachte waardeontwikkeling 2023 van 10%, 2024 van 8%, 2025 van 6% en 2026 van 4% stijgt het tarief met dezelfde percentages
C. Het OZB-tarief wordt verhoogd met 1%.
D. Verhoging gemiddeld aanslagbedrag met 2%

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Areaaluitbreiding meerjarig begroten*				
B. Tarief stijgt met waardeontwikkeling	6.360	12.000	16.500	19.700
C. Verhoging 1% per tarief	640	1.270	1.930	2.580
D. Verhoging gem. aanslagbedrag met 2%	1.280	2.540	3.860	5.160

* De meerjarige areaaluitbreiding voor OZB-woningen wordt nog uitgezocht. Een kanttekening bij de extra OZB-inkomsten die voortvloeien uit areaaluitbreiding is dat deze een drukkend effect hebben op de gemeentefondsuitkering (meer OZB-opbrengsten betekent minder gemeentefondsuitkering). De uitkomsten worden eind februari 2022 verwacht.

Effect scenario's kostendekkendheid

Bij OZB is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Areaaluitbreiding meerjarig begroten	0,0774	0,07878*	1,8%
B. Tarief stijgt met waardeontwikkeling	0,0774	2023: 0,0851 2024: 0,0920 2025: 0,0975 2026: 0,1014	10% 8% 6% 4%
C. Verhoging 1% per tarief	0,0774	0,0782	1%
D. Verhoging gem. aanslagbedrag met 2%	0,0774	0,0789	2%

* Bij scenario A is al rekening gehouden met een tariefstijging door indexatie.

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	Tarief	Gem. OZB bedrag
Rotterdam	0,0701%	260
Amsterdam	0,0420%	251
Den Haag	0,0485%	207
Utrecht	0,0762%	375
G40	0,0867%	347

Overige effecten/consequenties

Rotterdam, zoals het merendeel van de gemeenten in Nederland (inclusief de G3), de systematiek van gelimiteerde OZB-opbrengst gebruikt. Deze systematiek heeft als gevolg een stabiel begrotingsbeleid en minimale fluctuatie in de verwachte gemiddelde OZB-aanslag. Het afwijken van deze systematiek leidt met name in scenario B, C, en D tot een onstabiel begrotingsbeleid en hiermee ook een fluctuerende verwachte gemiddelde OZB-aanslag.

De waardeontwikkeling is afhankelijk van verschillende factoren zoals de marktwerking, het economisch klimaat, de beleidskeuze enz. waardoor een meerjarige prognose hiervoor zeer complex is en hierdoor onzeker. Dit geldt ook voor areaaluitbreiding en de meeropbrengsten die

hieruit voortvloeien. De afgelopen jaren is er een stijgende trend geweest in de OZB waardering. Het is onzeker of deze trend zich in de toekomst ook voorzet, of ontwikkelt naar dalende OZB waarderingen.

Daarnaast worden de gevolgen die de genoemde scenario's kunnen hebben op de tarieven en opbrengsten uitgebreid beschreven in de notitie "OZB-systematiek". Hierdoor is het van belang om dit onderzoek als onderlegger te gebruiken bij het vaststellen van nieuwe uitgangspunten omtrent de berekening van het OZB-tarief in de nieuwe kadernota.

5. Onroerendezaakbelasting – niet woningen

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

OZB- niet woningen
Zie OZB-woningen

Scenario's
A. Normaliter wordt de waardeontwikkeling van niet-woningen niet meegenomen in de tariefbepaling. Bij dit scenario wordt wel rekening gehouden met een verwachte waardeontwikkeling: voor niet-woningen tarieven voor gebruiker (NW G) en eigenaar (NW E) een waardeontwikkeling gelijk aan 2021 hanteren. De gemiddelde waardeontwikkeling 2021 voor niet-woningen +0,16% en vanaf 2024 gelijk aan 0%. B. Stijging tarieven 2021 met 1% Niet-woningen eigenaar (NW E) en gebruiker (NW G) C. Een opbrengstverhoging van: 1. € 1,0 mln niet-woningen eigenaar (NW E) en niet-woningen gebruiker (NW G) 2. € 3,0 mln niet-woningen eigenaar (NW E) en niet-woningen gebruiker (NW G) 3. € 5,0 mln niet-woningen eigenaar (NW E) en niet-woningen gebruiker (NW G)

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Waardontwikkeling opnemen tarieven	330	330	330	330
B. Tarieven + 1%	2.700	4.200	6.300	8.400
C.1. Opbrengst met € 1 mln omhoog	1.000	1.000	1.000	1.000
2. Opbrengst met € 3 mln omhoog	3.000	3.000	3.000	3.000
3. Opbrengst met € 5 mln omhoog	5.000	5.000	5.000	5.000

Effect scenario's kostendekkendheid
Bij OZB is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Tarieven bevriezen	E: 0,3574 G: 0,2546	E: 0,3574 G: 0,2546	Geen
B. Tarieven + 1%	E: 0,3574 G: 0,2546	E: 0,3610 G: 0,2571	1%
C.1. Opbrengst met € 1 mln omhoog 2. Opbrengst met € 3 mln omhoog 3. Opbrengst met € 5 mln omhoog	E: 0,3574 G: 0,2546	E: 0,3583 G: 0,2552 E: 0,3600 G: 0,2564 E: 0,3617 G: 0,2577	+0,2% +0,7% +1,2%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	NW E	NW G
Rotterdam	0,3573%	0,2545%
Amsterdam	0,1593%	0,1151 %
Den Haag	0,2705%	0,2283%
Utrecht	0,3599%	0,2907%
G38	0,3268%	0,2363%

NB. We gebruiken de Coelo-atlas voor de gemeentelijke cijfers m.b.t. lokale heffingen. Voor niet woningen, gezien de verschillende sectoren, zijn geen cijfers van de gemiddelde aanslag beschikbaar.

Overige effecten/consequenties

De waardeontwikkeling is afhankelijk van verschillende factoren zoals de marktwerking, het economisch klimaat, de beleidskeuze enz. waardoor een meerjarige prognose hiervoor zeer complex is en hierdoor onzeker.

6. Precariobelasting

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Precariobelasting

Precariobelasting is een vergoeding voor het gebruik van openbare grond. Iedereen die duurzaam voorwerpen plaatst onder, op of boven de openbare gemeentegrond, betaalt precariobelasting. Voorbeeld hiervan:

- de uitbater van een terras op gemeentegrond;
- de energiemaatschappij die eigenaar is van kabels die onder de gemeentegrond lopen;
- gebruikers van bedrijfsvaartuigen en woonboten (liggeld woonboten);
- de vergunninghouders van bouwplaatsen;
- de eigenaar van een parkeergarage waarvan de aanrijdhelling over de gemeentegrond ligt.

Scenario's

A. De tarieven precariobelasting niet meer indexeren (CPI) maar jaarlijks verhogen met 5%
B. De tarieven eenmalig verhogen met 10% in 2023 en vanaf 2024 indexeren (CPI)
C. Het basistarief (1m2><50m2) precariobelasting terrassen van € 0,00 verhogen naar € 232,00. Kleine terrassen betalen momenteel geen precariobelasting. Het voorstel is om deze wel een aanslag op te leggen.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Tarieven + 5% jaarlijks	400	800	1.200	1.700
B. Tarieven eenmalig 10% 2023 en dan CPI	800	800	800	800
C. Basistarief kleine terrassen	90	90	90	90

Effect scenario's kostendekkendheid

Bij precariobelasting is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Tarieven + 5% jaarlijks *			5%
B. Tarieven eenmalig 10% 2023 *			10%
C. Basistarief kleine terrassen	€ 0	€ 232	100%

* Vanwege de diversiteit aan tarieven is geen vergelijking gemaakt met nu en voorstel.

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

Rotterdam	2022
Algemeen	
Voorwerpen bij een vestiging tot 1 m2 per jaar (o.a. terrassen)	€ 0
Voorwerpen bij een vestiging van 1 m2 tot en met 50 m2 per jaar (o.a. terrassen)	€ 227,90
Voorwerpen bij een vestiging basistarief plus per m2 voor elke m2 boven 50 m2 per jaar	€ 29,90
Voorwerpen niet behorend bij een vestiging per m2 per jaar	€ 29,90
Bouwmaterialen	
Oppervlakte voor stellingen, bouwmaterialen, keten, loodsen, bouwwerktuigen per m2 per week	€ 1,30
Buizen en kabels; leidingviaducten	
Buizen en transportleidingen per m per jaar	€ 6,30
Kabels per m per jaar	€ 1,30
Gas, waterleiding- en stadsverwarmingsbuizen per m per jaar	€ 1,30

Terras 30m2	Laag	Hoog
Rotterdam	€ 228	€ 228
Amsterdam*	€ 960	€ 3.210
Den Haag	€ 0	€ 0
Utrecht*	€ 1.017	€ 1.638

* Amsterdam en Utrecht heffen in 2022 geen precariobelasting voor terrassen. Dit zijn laatst gebruikte tarieven.

Overige effecten/consequenties

De consequentie hiervan is een grotere financiële druk op kleine en middelgrote ondernemers, met name de horecasector die sterk benadeeld is door alle coronamaatregelen. Daarnaast leidt het uitvoeren van scenario C tot extra uitvoeringskosten.

7. Reclamebelasting

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Reclamebelasting

Voor elke reclame, aankondiging of boodschap die vanaf de openbare weg te zien is, wordt reclamebelasting betaald. De reclamebelasting kent in eerste instantie een regulerend karakter: door openbare aankondigingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg te belasten, kan de gemeente het gebruik van reclame reguleren.

Afgelopen collegeperiode is de vrijstelling van reclamebelasting voor het havengebied weer opgeheven. Vanaf 2020 betalen bedrijven in het havengebied ook reclamebelasting. Dit heeft geleid tot een meeropbrengst van circa 0,5 miljoen per jaar.

De gemeente Amsterdam was van plan om reclamebelasting per 1 januari 2020 in te voeren. Door COVID-19 zijn deze planen uitgesteld tot 2022. De overige G4-gemeenten heffen deze belastingsoort niet.

Scenario's

De reclamebelasting laat de afgelopen jaren teruglopende opbrengsten zien. Dit is tot op heden nog niet verwerkt in de begroting, omdat er nog geen duidelijkheid over de structurele aard van de terugloop in opbrengsten voor reclamebelasting (inmiddels is dat wel het geval). Daarnaast werd het tekort met incidentele baten uit andere belastingsoorten gedekt.

Een tariefsverhoging is nodig om de daling te compenseren en levert geen meeropbrengsten op. Voor belastingjaar 2022 is de verwachte opbrengst voor reclamebelasting € 2,5 mln en de begrote opbrengst 3,5 mln.

A. Om de minderopbrengsten te compenseren zal het tarief met bijna 40% moeten stijgen van €56 naar €77.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
Huidig tekort	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
A. Stijging tarief 40%	1.000	1.000	1.000	1.000

Effect scenario's kostendekkendheid

Bij reclamebelasting is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Stijging tarief 40%	€ 55	€ 77	40%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	
Rotterdam	€ 55
Amsterdam	Diverse
Den Haag	€ 0
Utrecht	€ 0
G38	Diverse

Overige effecten/consequenties

De consequentie hiervan is een grotere financiële druk op kleine en middelgrote ondernemers. Hierdoor wordt het uitwijken naar andere reclamemedia gestimuleerd waardoor de opbrengsten verder zullen teruglopen.

8. Logiesbelasting

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Logiesbelasting

Mensen die tegen betaling zakelijk of privé overnachten in een gemeente waar zij niet wonen, betalen de logiesbelasting. Zo dragen toeristen bij de in kosten die de gemeente maakt voor voorzieningen waarvan toeristen mede profijt hebben. Logiesbelasting wordt geheven op o.a. hotelovernachtingen en aanbieders via platforms als AirBNB. Het huidige tarief is 6,5% van de overnachtingsprijs.

Scenario's

Logiesbelasting zal naar verwachting de komende twee jaar teruglopende opbrengsten laten zien als gevolg van de coronacrisis. Een tariefsverhoging zal daardoor pas in 2024 leiden tot meeropbrengsten. Mogelijke scenario's:

A. Een tariefsverhoging van 6,5% naar 7,5% vanaf 2024
B. Een vast bedrag per overnachting per persoon. Bij de berekening is uitgegaan van € 7 per nacht.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
Huidig tekort	-2.044	-1.731	0	0
A. Tarief verhogen naar 7,5%	1.200	1.200	1.200	1.200
B. Vast bedrag per overnachting	1.573	1.592	3.342	3.342

Effect scenario's kostendekkendheid

Bij logiesbelasting is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Tarief verhogen naar 7,5%	6,5%	7,5%	1%
B. Vast bedrag per overnachting		€ 7	

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	
Rotterdam	6,5%
Amsterdam	7% + € 3
Den Haag	€ 5,35
Utrecht	6%

Overige effecten/consequenties
Een stijging van de tarieven hoeft niet per se te leiden tot meer opbrengsten in een slecht economisch klimaat. We zijn bij de uitvoering afhankelijk van de aangifte van hotels/pensions om de aanslag op te kunnen leggen. Ook het bouwen van nieuwe hotels kan leiden tot een negatief prijseffect bij een gelijke vraag: meer hotels betekent meer aanbod van hotelkamers. Bij een gelijke vraag zal de overnachtingsprijs dalen en hiermee ook de logiesopbrengsten die een percentage zijn van de overnachtingsprijs. Deze ontwikkeling kan leiden tot minder logiesopbrengsten. En niet onbelangrijk: de mogelijke postcorona effecten. Uit CBS-cijfers blijkt dat bijna de helft van het aantal hotelovernachtingen op conto komt van de zakelijk reiziger. De vraag blijft of congressen zoals we die kennen in het nieuwe normaal passen. Dit leidt tot grote onzekerheid omtrent de logiesopbrengsten die hieruit vloeien. Het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen voorspelt dat pas in 2025 de markt voor zakelijke reizen weer hersteld is (niveau voor corona).

9. Parkeren

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Parkeren
Op een groot aantal plekken in Rotterdam moeten bewoners en bezoekers betalen voor parkeren. Het onderscheid kan gemaakt worden in straatparkeren, garageparkeren, fietsparkeren en P+R. Het Rotterdamse parkeerbeleid is, flankerend aan het bredere mobiliteitsbeleid, mede gericht op het stimuleren van het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer en daarnaast wordt ingezet op een verschuiving van parkeren op straat naar parkeren in openbare parkeergarages en P+R-voorzieningen.

Scenario's

Context

In de begroting 2022 e.v. is bij het taakveld Parkeerbelasting als uitgangspunt geformuleerd: "hogere inkomsten benutten om ambities van het college te faciliteren bij uitbreiding P+R-voorzieningen en voorzieningen voor fietsparkeren". Op beide onderwerpen wordt gewerkt aan planvorming en concrete projecten m.b.t. uitbreidingen die voor financiële dekking van de structurele lasten 'kijken' naar de parkeerexploitatie. Voor een deel heeft hierover reeds besluitvorming plaatsgevonden. De voorziene dekking vindt plaats vanuit uitbreidingen betaald parkeren (nieuwe gebieden en uitbreiding betaaltijden bestaande gebieden). Uitbreidingen betaald parkeren wordt om die reden niet als scenario ingebracht in deze notitie.

Keuzes parkeertarieven college 2018-2022

Het huidige college heeft in de afgelopen periode de volgende besluiten m.b.t. de parkeertarieven genomen:

- per 1 januari 2019 is:
  - de 1ste bewonersvergunning verhoogd van € 5,60 naar € 9,60 per maand;
  - de 2de bewonersvergunning verhoogd van € 11,20 naar € 20,70 per maand;
  - het tarief van de bewonersvergunningen bevroren voor de jaren 2020, 2021 en 2022 (geen indexering);
  - de bedrijfsvergunning verhoogd van € 33,60 naar € 38,80 per maand (de afgelopen jaren wel geïndexeerd naar nu € 40,10 per maand);
  - de bezoekersvergunning (regeling waarbij bewoners hun bezoek tegen gereduceerd tarief kunnen laten parkeren) verhoogd van € 0,05 per 10 minuten naar € 0,10 per 10 minuten;
  - het tarief in het Centrum voor bezoekers op straat geharmoniseerd van € 3,20 en € 4,00 per uur naar € 4,08 per uur (nu € 4,20 per uur).
- per 1 januari 2020 is een Centrumschil ingevoerd rondom het Centrum, waarin het tarief voor bezoekers op straat is verhoogd van € 1,72 naar € 2,50 per uur (nu € 2,56 per uur).

Scenario's

<u>Bewoners- en/of bedrijfsvergunningen</u>

A. Generieke verhoging alle parkeervergunningen met 10%.
B. Generieke verhoging alle parkeervergunningen met 50%.
C. Gebiedsgerichte verhoging parkeervergunningen met onderscheid naar Centrum, Centrumschil en overige gebieden.
   Het tarief van alle parkeervergunningen in het Centrum wordt verdubbeld, in de Centrumschil met 50% verhoogd en in de overige gebieden niet verhoogd. Dit sluit aan bij de

gebiedsgerichte tarifering van parkeervergunningen, zoals die al langere tijd in Amsterdam en Utrecht aan de orde is, gericht op beleving en waardering van de ruimtedruk.

D. Uitsluitend verhoging van de meerdere bewoners- en bedrijfsvergunningen met 50%. Het gaat hierbij om de 2e (of meer) vergunning.

Kortparkeren op straat (bezoekers)

Door het verhogen van de tarieven kortparkeren op straat wordt een verschuiving van het straatparkeren naar het garageparkeren gestimuleerd. Dit zal een positief effect hebben op de omzet van openbare parkeergarages, waaronder die van de gemeente. Het verhogen van de tarieven kortparkeren kan ondersteunend zijn aan een verdere uitrol van de City Lounge.

E. Generieke verhoging kortparkeertarieven op straat met 10%.

F. Verhoging van kortparkeertarieven op straat naar: Centrum € 5,40, Centrumschil € 3,60 en overig gebied € 2,40 per uur.

Stop & shop-regeling in winkelstraten

Sinds 2008 bestaat er in een aantal winkelstraten buiten het Centrum een stop & shop-regeling. Deze regeling is bedoeld als stimuleringsmaatregel voor winkelstraten met potentie om door te groeien en in die zin een onderdeel van een breder stimuleringspakket en is in die zin primair een economische maatregel. Concreet houdt de maatregel in dat een bezoeker voor de eerste 30 minuten parkeren slecht € 0,10 betaalt.

G. Afschaffing van de stop & shop-regeling.

H. Verdubbeling tarief van de stop & shop-regeling.

Bezoekersregeling bewoners

Bewoners kunnen door een bezoekersvergunning aan te vragen hun bezoek tegen gereduceerd tarief laten parkeren. Dit kost momenteel € 0,10 per 10 minuten met een maximum van 500 uur (30.000 minuten) per kalenderjaar.

I. Afschaffing van de bezoekersregeling.

J. Verdubbeling tarief van de bezoekersregeling.

K. Gebiedsgerichte verhoging van het tarief van de bezoekersregeling.

Garageparkeren (kort parkeren)

L. Generieke verhoging kortparkeertarieven in openbare gemeentelijke parkeergarages met 10%.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Verhoging alle parkeervergunningen 10%	2.100	2.100	2.100	2.100
B. Verhoging alle parkeervergunningen 50%	9.100	9.100	9.100	9.100
C. Gebiedsgerichte verhoging vergunningen	5.200	5.200	5.200	5.200
D. Verhoging tarief bij meerdere vergunningen	3.900	3.900	3.900	3.900
E. Verhoging 10% kort parkeren op straat	7.500	7.500	7.500	7.500
F. Gebiedsgerichte verhoging kort parkeren str	21.900	21.900	21.900	21.900
G. Afschaffen stop & shop-regeling	2.500	2.500	2.500	2.500
H. Verdubbeling tarief stop & shop-regeling.	400	400	400	400
I. Afschaffing van de bezoekersregeling.	6.200	6.200	6.200	6.200
J. Verdubbeling tarief bezoekersregeling	6.400	6.400	6.400	6.400
K. Gebiedsgerichte verhoging bezoekersreg.	6.900	6.900	6.900	6.900
L. Verhoging tarief kortparkeren garages 10%	600	600	600	600

* Bij het scenario J (verdubbeling tarief bezoekersregeling) zijn de opbrengsten hoger dan bij scenario I (afschaffen van bezoekersregeling). De aanname is dat bij afschaffing van de bezoekersregeling de vraaguitval (sociaal bezoek met de auto) aanzienlijk groter zal zijn en er ook bewust korter geparkeerd gaat worden, terwijl dat bij een verdubbeling minder zal zijn.

Bovenstaand is voor de verschillende 'parkeerproducten' een aantal scenario's benoemd en uitgewerkt die leiden tot hogere parkeerbaten. Op hoofdlijnen benoemd en doorgerekend, combinaties zijn gedeeltelijk mogelijk maar door de onderlinge afhankelijkheid kunnen de scenario's niet zo maar bij elkaar worden 'opgeteld'.

Effect scenario's kostendekkendheid
Bij parkeren is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Bewoners - en/of bedrijfsvergunningen

	Tarief (nu)	A. +10%	B. +50%	C. centrum*	D. meerdere
1e bewonersvergunning	€ 115,20	€ 127,20	€ 172,80	€ 230,40	€ 115,20
2e bewonersvergunning	€ 248,40	€ 273,60	€ 373,20	€ 496,80	€ 373,20
bedrijfsvergunning	€ 481,20	€ 529,20	€ 722,40	€ 962,40	€ 481,20**

* Centrumschil is verhoging 50% (zie tarief B) en overige gebieden is tarief nu.

** De tweede (en meer) wordt € 722,40

Kortparkeren op straat (bezoekers)

	Tarief (nu)	E. +10%	F. div.
Centrum	€ 4,20	€ 4,62	€ 5,40
Centrumschil	€ 2,56	€ 2,80	€ 3,60
Overig gebied	€ 1,76	€ 1,96	€ 2,40

Stop & shop-regeling

	Tarief (nu)	G. stop	H. +100%
Centrumschil	€ 0,10*	€ 1,28*	€ 0,20*
Overig gebied	€ 0,10*	€ 0,88*	€ 0,20*

* tarief eerste 30 minuten.

Bezoekersregeling bewoners

	Tarief (nu)	I. stop	J. +100%
Centrum	€ 0,60*	€ 4,20*	€ 1,20*
Centrumschil	€ 0,60*	€ 2,56*	€ 1,20*
Overig gebied	€ 0,60*	€ 1,76*	€ 1,20*

* tarief per uur; bij afschaffing bezoekersregeling betaalt in principe niet de bewoner maar de bezoeker.

Garageparkeren (kort parkeren)

	Tarief (nu)	K. +10%
Centrum	€ 2,15	€ 2,35
Centrum - nachttarief	€ 1,05	€ 1,15
Buiten Centrum	€ 1,30	€ 1,45

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

Kortparkeren op straat	Rotterdam	Amsterdam	Den Haag	Utrecht
Centrum	€ 4,20	€ 7,50	€ 4,85	€ 5,69
Centrumschil	€ 2,56	€ 4,50 tot € 6,00	€ 2,45	€ 4,39
Overige wijken	€ 1,76	€ 1,40 tot € 3,50	€ 2,00	€ 3,12

Bewonersvergunning	Rotterdam	Amsterdam	Den Haag	Utrecht
1e vergunning centrum	€ 115,20	€ 567,48	€ 64,80	€ 442,08
2e vergunning centrum	€ 248,40	€ 1418,70	€ 288,00	n.v.t.
1e vergunning centrumschil	€ 115,20	€ 253,50 / € 350,04*	€ 64,80	€ 234,84
2e vergunning centrumschil	€ 248,40	€ 633,78 / € 875,08*	€288,00	€ 469,44
1e vergunning ov. wijken	€ 115,20	€ 31,82 / € 101,82*	€64,80	€ 108,00
2e vergunning ov. wijken	€ 248,40	€ 79,56 / € 254,58*	€288,00**	€ 216,12

* Tarief wordt vastgesteld op stadsdeelniveau

** In Den Haag is een 3e en volgende parkeervergunning voor bewoners mogelijk tegen € 576,00.

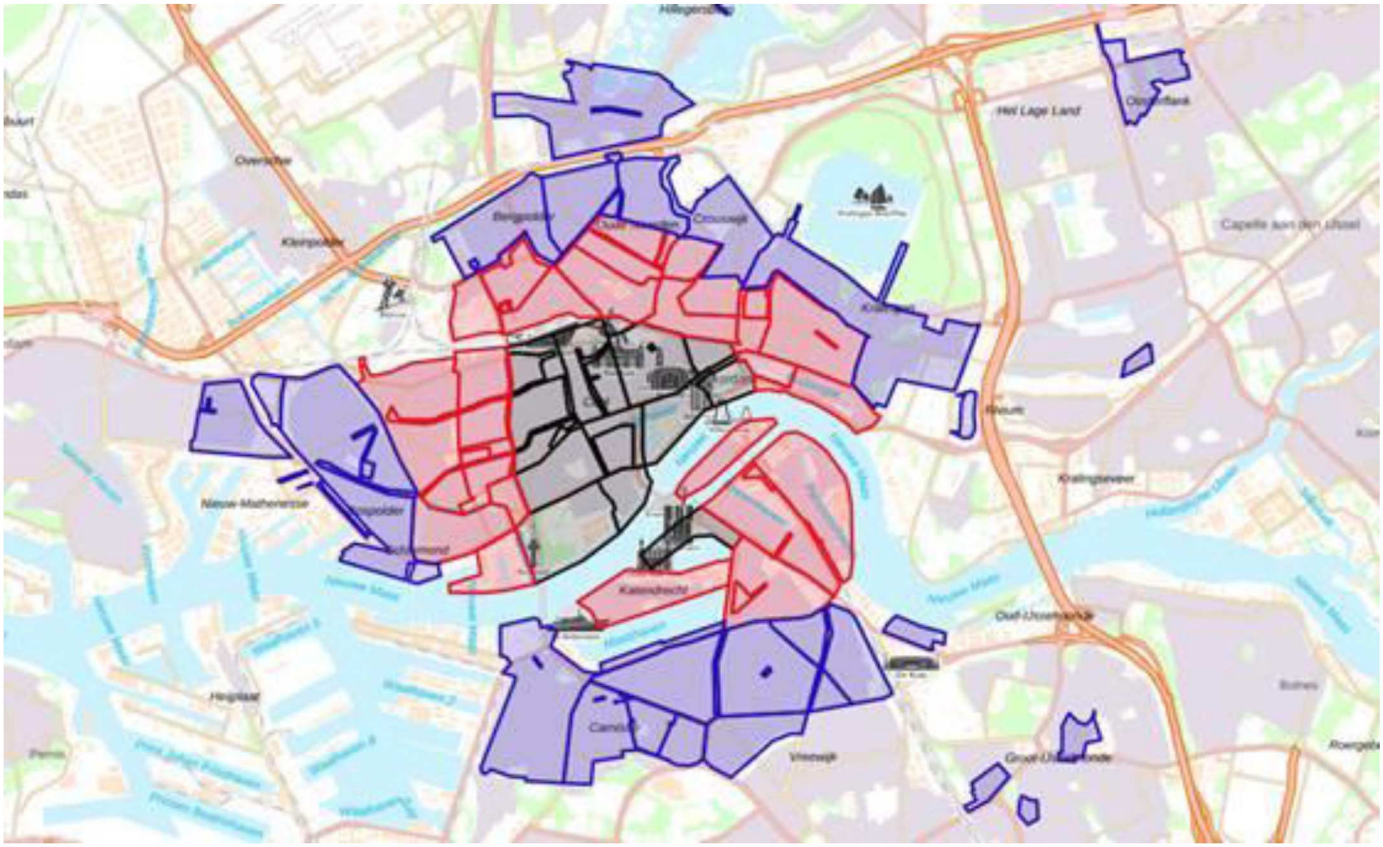
Bedrijfsvergunning	Rotterdam	Amsterdam	Den Haag	Utrecht
1e vergunning centrum	€ 481,20	€ 907,96	€ 380,40	€ 1.079,28
2e vergunning centrum	€ 481,20	€ 907,96	€ 380,40	€ 2.158,44
1e vergunning centrumschil	€ 481,20	€ 405,62/€ 560,06	€ 380,40	€ 724,56
2e vergunning centrumschil	€ 481,20	€ 405,62/€ 560,06	€ 380,40	€ 1.449,00
1e vergunning ov. wijken	€ 481,20	€ 50,92/€ 162,92	€ 380,40	€ 514,40
2e vergunning ov. wijken	€ 481,20	€ 50,92/€ 162,92	€ 380,40	€ 1.028,76

Overige effecten/consequenties

Kaart parkeergebeiden Rotterdam

In Rotterdam zijn er drie parkeergebieden:

- Centrum (grijs)
- Centrumschil (rood)
- Overig gebied (blauw)

10. Leges Ontheffing Milieuzone

Cluster:	SO	Aanspreekpunt:	[redacted]

Leges Mileuzone

De gemeente werkt aan gezondere lucht voor alle Rotterdammers. Daarom heeft Rotterdam een Milieuzone, waarin alleen (vracht)auto's mogen rijden die aan bepaalde uitstooteisen voldoen. Voor vrachtauto's die niet voldoen aan de toegangseisen van de milieuzone is ontheffing mogelijk. Er zijn ontheffingen voor een dag en langdurige ontheffingen.

Scenario's

A. Tarief naar 100% kostendekkend
Op dit moment is de kostendekkendheid 98,7%.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Kostendekkendheid 100%	7	7	7	7

Effect scenario's kostendekkendheid

Op dit moment is de kostendekkendheid 98,7%. Deze zou dan stijgen naar 100%

Effect van de scenario's op tarief voor burger

	Oude tarief	Tarief scenario A	% verhoging
Dagontheffing Stad	€ 22,70	€ 23	1,3%
Langdurige ontheffing Stad	€ 181,80	€ 184,16	1,3%
Dagontheffing Maasvlakte	€ 22,70	€ 23	1,3%
Langdurige ontheffing Maasvlakte	€ 181,80	€ 184,16	1,3%
Dagontheffing 's-Gravendijkwal e.o.	€ 22,70	€ 23	1,3%
Lang. ontheffing 's-Gravendijkwal e.o.	€ 181,80	€ 184,14	1,3%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

	Dag	Langdurig
Rotterdam	€ 22,70	€ 181,80
Amsterdam	€ 50,90	€ 203,40 / € 233,90
Den Haag	€ 30,80	€ 75 / € 285
Utrecht	€ 28,75	€ 80,80

Overige effecten/consequenties

Zoals in de inleiding opgenomen is de interne spelregel om een maximale kostendekkendheid van 98% toe te passen. Dit is onder andere gedaan om het risico van het onverbindend verklaren van de legesverordening zoveel mogelijk te beperken. Overstappen naar 100% kostendekkendheid vereist een concern brede afweging ook vanuit het risico perspectief.

11. Leges Omgevingsvergunning

Cluster:	SO	Aanspreekpunt:	[redacted]

Leges omgevingsvergunning

Voor sommige bouw of verbouwprojecten moet omgevingsvergunning worden aangevraagd. De gemeente brengt hiervoor kosten in rekening (leges). Deze leges mogen maximaal kostendekkend zijn.

De gemeente Rotterdam werkt met 6 schijven voor het bepalen van de hoogte van de leges. Per schijf worden de leges op basis van de bouwkosten bepaald. Opbrengsten uit de ene vergunning of activiteit kunnen worden gebruikt voor de dekking van kosten die voor andere vergunningen of activiteiten worden gemaakt (kruissubsidiëring).
Binnen deze verordening is politiek de keuze gemaakt om kruissubsidiëring toe te passen: grote aanvragen subsidiëren de kleine aanvragen.

Scenario's

A. Tarief naar 100% kostendekkend
Op dit moment is de kostendekkendheid 98%.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Kostendekkendheid 100%	600	600	600	600

Effect scenario's kostendekkendheid

Op dit moment is de kostendekkendheid 98%. Deze zou dan stijgen naar 100%

Effect van de scenario's op tarief voor burger

	Oude tarief	Tarief scenario A	% verhoging
Bouwsom € 10.000	€ 163	€ 166	2%
Bouwsom € 170.000	€ 3.093	€ 3.155	2%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	Bouwsom € 10.000	Bouwsom € 170.000
Rotterdam	€ 163	€ 3.179
Amsterdam	€ 310	€ 7.021
Den Haag	€ 100	€ 1.700
Utrecht	€ 227	€ 3.859

Opbouw van de schijven voor wat betreft zowel maximale bedragen per schijf als percentages is in alle gemeenten anders. Hierdoor kunnen ook significante verschillen ontstaan in de tarieven van de leges afhankelijk van de specifieke bouwsom.

Overige effecten/consequenties
Zoals in de inleiding opgenomen is de interne spelregel om een maximale kostendekkendheid van 98% toe te passen. Dit is onder andere gedaan om het risico van het onverbindend verklaren van de legesverordening zoveel mogelijk te beperken. Overstappen naar 100% kostendekkendheid vereist een concern brede afweging ook vanuit het risico perspectief. Het is de verwachting dat per 1 juli 2022 de nieuwe Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking zullen treden. Hiermee is rekening gehouden bij het opstellen van de begroting voor 2022. De invoering van de WKB heeft een verandering van het takenpakket van gemeenten tot gevolg. Taken verdwijnen, blijven achter en nieuwe taken komen erbij. De kosten voor uitvoering van deze taken en de doorberekende kosten van VRR-meldingen kunnen vanwege de WKB niet via leges op de aanvrager worden verhaald. Vooralsnog gaat de gemeente Rotterdam uit van de volledige compensatie door het Rijk, maar de kans dat het Rijk niet volledig gaat compenseren is reëel (de kans was ingeschat op 15% tijdens het opstellen van de begroting 2022). [redacted]

12. Leges Cremeren en Begraven

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Leges cremeren en begraven

Voor een graf op een gemeentelijke begraafplaats, rekent de gemeente onderhoudsrecht. Daarnaast rekenen we grafrechten. Grafrechten betaalt iemand voor de kosten voor een begrafenis. En voor de administratie die daarbij hoort. De onderhoudsrechten kunnen mensen ook afkopen door in één keer te betalen voor een langere periode.

Scenario's

A. Tarief naar 98% kostendekkend
Op dit moment is de kostendekkendheid 94%.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Kostendekkendheid 98%	288	288	288	288

Effect scenario's kostendekkendheid

Op dit moment is de kostendekkendheid 94%. Deze zou dan stijgen naar 98%

Effect van de scenario's op tarief voor burger

De leges voor publiekszaken verschillen per product. Hieronder een indicatie:

	Oude tarief	Tarief scenario A	% verhoging
Begraven volwassene	€ 1.025	€ 1.066	4%
Aankoop graf voor 15 jaar	€ 1.069	€ 1.112	4%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	Begraven volwassene	Aankoop graf 15 jaar
Rotterdam	1.025	1.069
Amsterdam	990	1.440
Den Haag	782	1.925
Utrecht	1.300	4.879

Overige effecten/consequenties

[redacted]

De gemeente Rotterdam heeft er altijd voor gekozen om begraven en cremeren betaalbaar te houden voor haar inwoners. En dat begraven en cremeren qua kosten gelijk zijn, zodat men om financiële redenen geen specifieke keuze hoeft te maken.

[redacted]

13. Leges Evenementenvergunning

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Leges evenementenvergunning

Rotterdam is een echte evenementenstad. Vaak is voor een evenement een vergunning nodig. Evenementen zijn activiteiten waar publiek naar toe kan komen. Door voor sommige feesten een evenementenvergunning verplicht te stellen, weet de gemeente waar grote feesten plaatsvinden en kan zij beoordelen of er risico's zijn voor bijvoorbeeld (de verstoring van) de openbare orde en veiligheid.

In Rotterdam kennen we de volgende evenementenvergunningen:
- Vergunning A-evenement: een niet grootschalig of risicovol evenement, bijvoorbeeld een braderie of een straatspeeldag.
- Vergunning B- en C-evenement: grootschalige of risicovolle evenementen

Daarnaast dienen kleine activiteiten in de buurt of op straat te worden gemeld (een zogenaamde melding 0-evenement). Dit melden is gratis.
In baten uitgedrukt maken de A-evenementen zo'n 95% uit van het totaal.

Scenario's

A. Tarief naar 100% kostendekkend
   Op dit moment is de kostendekkendheid 40%.
B. Tarief met 10% omhoog
C. Tarief van B- en C-evenementen met 10% omhoog

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Kostendekkendheid 100%	1.263	1.263	1.263	1.263
B. Tarief met 10% omhoog	210	210	210	210
C. B- en C-evenement tarief met 10% omhoog	11	11	11	11

Effect scenario's kostendekkendheid

Op dit moment is de kostendekkendheid 40%.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Vergunning	Oude tarief	Scenario A	% verhoging	Scenario B	% verhoging	Scenario C	% verhoging
A-evenement	€ 259	€ 647	60%	€ 285	10%	€ 259	nihil
B-evenement	€ 2.071	€ 5.177	60%	€ 2.278	10%	€ 2.278	10%
C-evenement	€ 5.177	€ 12.941	60%	€ 5.695	10%	€ 5.695	10%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	Goedkoopste vergunning	Duurste vergunning
Rotterdam	€ 259	€ 5.177
Amsterdam	€ 1.933	€ 15.967
Den Haag	€ 632	€ 991
Utrecht	€ 203	€ 5.255

Overige effecten/consequenties

In bovenstaande scenario's wordt wel verondersteld dat de forse verhoging van de tarieven (P) geen invloed heeft op de aantallen vergunningen (Q). Als de verhoging van de tarieven wel effect heeft op het aantal vergunning is het moeilijk in te schatten wat de meeropbrengst zal zijn. Er is hiermee ook geen sprake van 100% kostendekkendheid, want de kosten van Stadsbeheer, Stadsontwikkeling enz zijn in deze tarieven niet meegenomen, net als de materiële kosten voor bijvoorbeeld antiterrorisme maatregelen en het DCMR.

Het is aan de bestuurders om te bepalen of het wenselijk is om als wereldstad Rotterdam minder aantrekkelijk te worden voor onder andere grote evenementen. Geringe dekking is altijd een bestuurlijke keuze geweest (met name ook van de burgemeester) omdat je graag een aantrekkelijke stad wil zijn. Met deze verhoging (subsidie biedt echt geen soelaas) jaag je grote en kleine organisaties de stad uit.

Evenementenvergunning is niet direct aan stadsbestuur maar iets tussen burgemeester en wethouder financiën. De burgemeester heeft een zeer duidelijke mening over de hoogte van kosten voor organisatoren. Enerzijds in belang van de aantrekkelijkheid maar zeker ook veiligheid en leefbaarheid. Hoe hoger de kosten voor leges des te minder geld blijft er over voor maatregelen die zien op een veilig verloop van het evenement.
Concreet; verhoging van de kosten leges kan direct gevolgen hebben voor veiligheid in de stad en veilig verloop van evenementen. Het nieuwe stadsbestuur heeft niet de bevoegdheid tot vergunningverlening, wethouder gaat over hoogte leges en uiteindelijk goedkeuring raad. Onze inschatting is dat de burgemeester een zeer nadrukkelijk punt wenst te maken van behouden huidige leges vanwege zijn exclusieve en eigenstandige bevoegdheid ter bescherming van de openbare orde en veiligheid.

Hiernaast mag ook niet vergeten worden dat evenementen voor het overgrote deel uit A-evenementen bestaat (zogenaamde straatinitiatieven die van belang zijn voor de sociale cohesie). Dat zijn gewoon buurtbewoners die een klein evenement organiseren. Grote bedragen passen daar niet bij.

Verder belangrijk punt dat we evenementen als gemeente ook subsidiëren (vanuit Maatschappelijke Ontwikkeling), waarmee een vestzak-broekzak effect optreedt als de tarieven verhoogd worden.

14. Leges Gebruik weg

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Leges gebruik weg

Indien iemand een gedeelte van de openbare ruimte (de weg, de straat, de stoep, het groen etc.) tijdelijk wil gebruiken voor het uitvoeren van werkzaamheden dan moet er een vergunning voor gebruik van de weg voor (bouw)werkzaamheden worden aangevraagd.
Voorbeelden zijn:

- Het inrichten van werkterrein (bouwplaats) voor opslag van (bouw)materialen, het plaatsen van keten, loodsen, containers, een dixi etc.
- Het tijdelijk plaatsen van steigers, hijskranen, verhuisliften of machines op de stoep of op de weg.

De leges gebruik weg gaan over de kosten die samenhangen met de aanvraag van de vergunning, dus de administratieve lasten. Precario is de daadwerkelijk 'huur' van de grond die in gebruik genomen wordt.

Op dit moment zijn de vergunningen gratis aan te vragen. Het college heeft reeds besloten om hiervoor leges in te gaan voeren (voorjaarsnota 2019). Inmiddels is de uitvoering van dit besluit 2x uitgesteld: door corona tijden vond men de invoering onwenselijk. De implementatie staat nu gepland voor 1-1-2023. Omdat de regeling nog niet is ingevoerd zijn er nu geen scenario's uitgewerkt.

15. Leges Markten

Cluster:	SB	Aanspreekpunt:	[redacted]

Markten

Om als ondernemer een plek te hebben op de Rotterdamse markt moet deze een vergunning aanvragen. Daarnaast betalen zij per marktdag ook marktgeld voor de inname van het marktterrein en de elektriciteitsvoorzieningen.

In het vorig collegeakkoord is besloten om de markten kostendekkend te maken. Dit besluit was zuiver financieel van aard en nog niet getoetst op haalbaarheid en consequenties.
Om diverse redenen (o.a. corona en de gevolgen voor de markten en de kooplieden) is de verhoging van de markttarieven niet doorgevoerd. De kostendekkendheidsopgave is inmiddels tot en met 2023 uitgesteld.
Vanaf 2024 wordt uitgegaan van een opbrengstverbetering van € 1,5 mln. [redacted]

Een marktvergunning kost momenteel € 66,00 (tarief 2022 voor 5 jaar). Het marktgeld is ca. € 1 per m2 per dag. Gemiddeld bedraagt de oppervlakte van een standplaats op de markt rond de 30 m2.
[redacted]

16. Leges Publiekszaken

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Leges Publiekszaken

Leges zijn vergoedingen die inwoners betalen voor allerlei administratieve handelingen die de gemeente verricht voor zijn inwoners. Het gaat hierbij om huwelijken, paspoorten, rijbewijzen, naturalisatie en overige informatieverstrekking. Soms is de hoogte van het tarief vastgelegd door het Rijk (dan hanteert Rotterdam het maximale tarief), soms mag de gemeente dit zelf bepalen.

Scenario's

A. Tarief naar 100% kostendekkend
B. Tarief 6% omhoog (2x consumentenprijsindex)
C. Tarief 24% omhoog (8x consumentenprijsindex)

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Tarief naar 100% kostendekkendheid	2.600	2.600	2.600	2.600
B. Tarief 6% omhoog	100	100	100	100
C. Tarief 24% omhoog	600	600	600	600

Effect scenario's kostendekkendheid

Het huidig tarief heeft een kostendekkendheid van 77,8%.

Scenario's	Nieuw tarief
A. Tarief naar 100% kostendekkendheid	100%
B. Tarief 6% omhoog	77,4%
C. Tarief 24% omhoog	81,6%

Effect van de scenario's op tarief voor burger

De leges voor publiekszaken verschillen per product. Voor de drie meest afgenomen producten betekent dit:

Leges producten	Tarief 2022	Scenario A	Scenario B	Scenario C
het in behandeling nemen van een aanvraag tot verstrekken van gegevens via internet (per verstrekking)	€ 6,60	€ 13,20	€ 7	€ 8,20
het in behandeling nemen van een aanvraag tot verstrekken van gegevens per post/e-mail per verstrekking (exclusief portokosten)	€ 10	€ 20	€ 10,60	€ 12,40
Het in behandeling nemen van een aanvraag tot het legaliseren van een handtekening	€ 12,70	€ 25,40	€ 13,50	€ 15,70

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

2022	Rotterdam	Amsterdam	Den Haag	Utrecht
het in behandeling nemen van een aanvraag tot verstrekken van gegevens via internet (per verstrekking)	€ 6,60	€ 21,40	€ 6,95	€ 17,50
het in behandeling nemen van een aanvraag tot verstrekken van gegevens per post/e-mail per verstrekking (exclusief portokosten)	€ 10			€ 22,40
Het in behandeling nemen van een aanvraag tot het legaliseren van een handtekening	€ 12,70	€ 21,40	€ 15,05	€ 17,50

Overige effecten/consequenties

Dit betreft alleen de aanpassingen van tarieven die de gemeente zelfstandig kan aanpassen (geen rijkstarieven). Voornoemde bedragen betreffen een netto-baten stijging. De stijging van de afdrachten leges zijn hierin verdisconteerd

17. Nieuw: Hondenbelasting

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Hondenbelasting

Op dit moment wordt er geen hondenbelasting geheven in Rotterdam. Bij hondenbelasting betalen mensen die daadwerkelijk eigenaar zijn van een hond of deze langdurig in bezit hebben, belasting aan de gemeente.

Voor het heffen van hondenbelasting is controle op hondenbezit noodzakelijk. Daardoor zijn er relatief hoge kosten verbonden aan het innen van de hondenbelasting. In het coalitieakkoord voor de periode 2014 -2018 is uitgesproken de tarieven voor de hondenbelasting in deze geleidelijk te verlagen tot uiteindelijk 30% ten opzichte van 2014. Als gevolg van de aangenomen motie Woef-belasting (17bb6249) tijdens de behandeling van de voorjaarsnota 2017 is met ingang van 2018 de hondenbelasting afgeschaft.

Scenario's

A. Invoeren hondenbelasting met als uitgangspunt begroting 2017.
   In 2017 waren er 19.000 hondenbezitters, hiervan wonen er nog 13.000 in Rotterdam.
   Aannames:
   - De 13.000 burgers die voorheen een hond hadden hebben nog steeds een hond.
   - De 19.000 hondenbezitters conform begroting 2017 en het gemiddelde van 2009 t/m 2017 geldt nog steeds maar het opnieuw bouwen van dit bestand zal tijd kosten (minimaal 3 jaar).
   - Het oude tarief hondenbelasting (€102,20) 2017 indexeren (1,8%).

B. Hanteren van het landelijk gemiddeld tarief van € 70,20 voor de eerste hond.
C. Hanteren van het gemiddeld tarief G4 van € 104,59 voor de eerste hond.

Het invoeren van de hondenbelasting kost de eerste twee jaar € 200.000 per jaar. De verwachte uitvoeringskosten (gebaseerd op kosten 2018) zijn € 365.000 per jaar. De onderstaande resultaten zijn netto bedragen.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Hondenbelasting oud tarief (netto)	785	1.100	1.615	1.615
B. Landelijk gemiddeld tarief (netto)	345	555	965	965
C. Gemiddeld tarief G4 (netto)	795	1.210	1.625	1.625

Effect scenario's kostendekkendheid

De opbrengst vloeit naar de algemene middelen en hoeft door de gemeente dus niet te worden gebruikt voor het bestrijden of opruimen van hondenpoep. Sterker nog, de gemeente kan naast het heffen van hondenbelasting ook de plicht opleggen dat burgers de poep van hun hond opruimen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Hondenbelasting oud tarief	€ 0	€ 102,20	100%
B. Landelijk gemiddeld tarief	€ 0	€ 70,20	100%
C. Gemiddeld tarief G4	€ 0	€ 104,59	100%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

Rotterdam	nvt
Amsterdam	nvt
Den Haag	€ 128,76
Utrecht	€ 104,40
Gem. NL	€ 70,20

Overige effecten/consequenties

Het opnieuw introduceren van deze belastingsoort vraagt om een goed communicatieplan richting de burger.

Inmiddels is het bestand met hondenbezitters verouderd. Op basis van analyses is geconstateerd dat van de 19.000 hondenbezitters die bij ons bekend waren in 2017, nog 13.000 in Rotterdam wonen. Van deze 13.000 burgers is onzeker of ze nog een hond bezitten. De verwachting is dat het actualiseren van het bestand met hondenbezitters tijd zal kosten en dat de perceptiekosten (kosten voor heffing en invordering) de eerste jaren disproportioneel zullen zijn.
Bij de overweging van de herinvoering van hondenbelasting moet ook meegenomen worden dat van de 352 gemeentes in Nederland nog 183 hondenbelasting heft (52%).

18. Nieuw: Forensenbelasting

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Forensenbelasting

Op dit moment wordt er geen forensenbelasting geheven in Rotterdam. De forensenbelasting is een gemeentelijk heffing voor eigenaren van tweede woningen. De forensenbelasting is een belasting voor mensen die meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar hebben gehouden voor zichzelf of hun gezin, zonder dat ze in deze gemeente ook een hoofdverblijf hebben. De forensenbelasting wordt vaak geheven voor recreatiewoningen en tweede woningen, chalets en stacaravans.

De G4-steden heffen geen forensenbelasting. Over het algemeen zijn het vooral gemeenten die grote (strand)recreatieparken in hun gemeente hebben die deze belasting opleggen (denk aan gemeenten zoals Zandvoort, Noordwijk, Walcheren). De hoogte van deze belasting verschilt nogal per gemeente en varieert van ca. € 100 tot ruim € 2.000.

Scenario's

A. Invoeren forensenbelasting.
Uitgangspunten:
- Uit cijfers van 2008 van het CBS blijkt dat Rotterdam 807 recreatiewoningen heeft.
- Voor de berekening is uitgegaan van een vast bedrag van € 450 gehanteerd. Dit lijkt overeen te komen met een gemiddeld bedrag wat geheven wordt in Nederland.

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Invoeren forensenbelasting	363	363	363	363
Uitvoeringskosten	-360	-360	-360	-360
Eenmalige invoeringskosten	-200	-200		
Netto-opbrengst	-197	-197	3	3

Effect scenario's kostendekkendheid

Bij forensenbelastingbelasting is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Invoeren forensenbelasting	€ 0	€ 450	100%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

Geen van de G4 steden heft momenteel forensenbelasting.

Overige effecten/consequenties
Het introduceren van deze belastingsoort vraagt om een goed communicatieplan richting de burger. Een groot gedeelte van de recreatiewoningen in Rotterdam bevinden zich op het Recreatieoord Hoek van Holland. Op dit moment ontbreekt ook een goed overzicht van recreatiewoningen.

19. Nieuw: Cruisebelasting

Cluster:	DV	Aanspreekpunt:	[redacted]

Cruisebelasting

Op dit moment wordt er geen cruisebelasting geheven in Rotterdam.

[redacted]

In Amsterdam wordt deze belasting wel geheven (zowel zeecruiseschepen als riviercruiseschepen). De gedachte erachter is dat passagiers van cruiseschepen duurzaam gebruik maken van de faciliteiten van de stad en net als toeristen met een overnachting een bijdrage hieraan zouden moeten betalen.

[redacted]

Scenario's

A. Invoeren cruisebelasting.

Uitgangspunten:

- [redacted]
- [redacted]

In Amsterdam wordt de cruisebelasting geheven door het Havenbedrijf Amsterdam. In Amsterdam betalen zowel rivier- en cruiseschepen liggeld. De invoering van cruisebelasting is het efficiëntst als deze gekoppeld wordt aan de inning van liggelden: door de systemen van aangifte liggelden uit te breiden met cruisebelasting zijn er maar beperkte uitvoeringskosten.
In Rotterdam betalen riviercruiseschepen geen liggeld en is er geen registratiesysteem voor riviercruiseschepen.[redacted]

Financiële consequenties (per saldo) in de begroting

Scenario's	2023	2024	2025	2026
A. Invoeren cruisebelasting	-	1.300	1.300	1.300
Uitvoeringskosten		-100	-100	-100
Eenmalige invoeringskosten	-200	-200		
Netto-opbrengst	-200	1.000	1.200	1.200

Effect scenario's kostendekkendheid
Bij cruisebelasting is er geen sprake van kostendekkendheid: het is een inkomstenbron voor de algemene middelen.

Effect van de scenario's op tarief voor burger

Scenario's	Tarief (nu)	Tarief (voorstel)	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
A. Invoeren cruisebelasting	€ 0	€ 6,50	100%

Huidig tarief Rotterdam in vergelijking met G4

Amsterdam heeft € 8 cruisebelasting. Alleen Amsterdam heft nu cruisebelasting in Nederland.

Overige effecten/consequenties

- De kans is aanwezig dat cruiseschepen gebruik gaan maken van een andere haven. Amsterdam heeft na de invoering een directe terugval in het aantal cruiseschepen gezien. Deze weken met name uit naar Rotterdam & IJmuiden. Inmiddels zijn de signalen wel dat groot aantal schepen weer terugkomt vanwege de aantrekkelijk om direct in de stad aan te meren. De vraag is ook in hoeverre er ook een (aantrekkelijke) uitval mogelijkheid is als zowel Amsterdam als Rotterdam cruisebelasting heffen.
- Cruisebelasting kan leiden tot een dalend aantal toeristen in Rotterdam. Het is wel zo dat cruiseschippassagiers afwijken als toerist doordat overnachting en eten plaats vindt op het schip zelf en excursies vaak ook via het schip georganiseerd worden.
- [redacted]
- De bovengenoemde uitvoeringskosten zijn indicatief in het geval dat de uitvoering, zoals in Amsterdam, door het havenbedrijf wordt verzorgd. Mocht de uitvoering bij andere onderdelen van de gemeente belegd worden dan zullen de uitvoeringskosten hoger uitvallen.